
SPAREN VOOR DE OBDUCTIE

Nabestaanden draaien op voor de kosten

DE FOTO IS HELAAS NIET BESCHIKBAAR
VOOR INTERNET

Onverwacht een natuurlijke dood sterven, waarna de familie wil weten wat de overlijdensoorzaak is, kan financieel gezien het best in het ziekenhuis. Dan vallen de obductiekosten namelijk onder het liggeld. Anders wordt het een dure zaak.

Jan van Zwieten

SAMENVATTING

- Bij onverwacht natuurlijk overlijden buiten het ziekenhuis worden de obductiekosten niet vergoed.
- De forensisch arts moet in dat geval dus niet alleen uitleg geven over de vermoedelijke doodsoorzaak, maar nabestaanden ook waarschuwen voor de kosten van vervolgonderzoek.
- Een belangrijk onderdeel van een voorstel voor de wijziging van de Wet op de lijkbezorging is dat bij iedere jong overledene (onder de achttien jaar) een schouw wordt verricht.
- In dit voorstel is opnieuw geen regeling opgenomen voor het oplossen van de bestaande financiële drempel voor obductie.

Het voorstel van Arib vindt u via www.medischcontact.nl/dezeweek.

wen, maar er wordt niet ingegaan op de kosten van het vervolgonderzoek. Met een beetje pech moeten de ouders daarvoor opdraaien. Dat is geen prettige discussie na de schouw. Het zou goed zijn als er een oplossing werd gevonden voor de geschetste kosten (vervoer en obductie, eventueel MRI en CT-scan) bij een acuut onverwacht overlijden.

Wie de kosten zou moeten dragen? In de huidige situatie lijkt de ziektekostenverzekeraar daarvoor geschikt, maar gezien de uitbreiding die door de wetwijziging zal worden gecreëerd, zou ook een van de departementen (Justitie of Volksgezondheid) in beeld kunnen zijn. ■

drs. J. van Zwieten,
huisarts/forensisch arts

Correspondentieadres: zwieten@arlechino.nl,
cc: redactie@medischcontact.nl

Geen belangenverstrengeling gemeld

Referentie

1. Voorstel van wet van het lid Arib houdende wijziging van de Wet op de lijkbezorging, Tweede Kamer, vergaderjaar 2005-2006, 30564, nr 2 en 3.

Via de Meldkamer ambulance komt een oproep binnen: na een mislukte reanimatie is een patiënt naar het mortuarium gebracht. De forensisch arts wordt verzocht de schouw te komen verrichten. Bij aankomst blijkt het te gaan om een veertigjarige man (getrouwd, drie kinderen), die tijdens het joggen onwel is geworden. Reanimatiepogingen van omstanders en ambulancepersoneel hadden geen resultaat. De man was niet bekend met hartproblemen; in de familie komen deze klachten voor zover bekend niet voor. Bij de schouw vindt de forensisch arts geen bijzonderheden. Hij besluit tot het afgeven van een overlijdensverklaring (verklaring van 'natuurlijke dood'). Met de familie wordt besproken dat het aanemelijk is dat de man 'aan het hart' is overleden. Zekerheid kan de forensisch arts niet geven en gezien het nut van preventie bij hart- en vaatziekten (er zijn jonge kinderen) is het zinvol om een obductie te doen om vast te stellen of er inderdaad sprake is van een cardiale oorzaak.

Nu dient zich echter een praktisch probleem aan: wie gaat dat betalen?

BELADEN MOMENT

De ziektekostenverzekeraar dekt de obductiekosten niet. Vanaf het tijdstip van overlijden is er namelijk geen

de kosten ongeveer 300 euro. Overigens worden op dit moment de obductiekosten 'van buiten' vaak niet in rekening gebracht.

Samengevat bestaat er een behoorlijke financiële drempel voor het verrichten van nader onderzoek naar de doodsoorzaak. De bovengenoemde kosten van minimaal 400 en maximaal 700 euro blijken in de praktijk voor de familie een (te?) groot bezwaar te zijn. Het zou goed zijn als er voor dit soort gevallen een financiële regeling bestond. Onduidelijkheid over het overlijden van een naaste is op zich al vaak een groot probleem, nog los van de soms grote onzekerheid over de toekomst van de kinderen.

WETSVOORSTEL

Hetzelfde financiële probleem speelt in nog grotere mate als we kijken naar het Voorstel van wet van het lid Arib houdende wijziging van de Wet op de lijkbezorging.¹ Hoofdpunt in dit wetsvoorstel is dat in *alle* gevallen van overlijden van een minderjarige (leeftijd onder de 18 jaar) de behandelend arts verplicht is een forensisch geneeskundige in te schakelen. Van deze forensisch geneeskundige wordt verwacht dat hij ter plekke (in het ziekenhuis, thuis of in het mortuarium) een schouw verricht.

In sommige gevallen zal er sprake zijn van een 'verwacht' overlijden. In het

sprake meer van een verzekerde. Ook bij de begrafenisverzekeraar zijn deze kosten niet te declareren. De forensisch arts moet dus - op een wel heel beladen moment - aan de familie uitleggen dat als zij zekerheid willen over de oorzaak van het overlijden, mede met het oog op de kinderen, zij de obductiekosten voor hun rekening zullen moeten nemen.

De begrafenisondernemer brengt voor het transport van de overledenen naar een ziekenhuispatholoog gemiddeld 300 euro in rekening. Daarbij komen de kosten van opslag in de koelcel; circa 100 euro. Navraag bij de Nederlandse Vereniging voor Pathologie leert dat bij een ziekenhuisopname de obductiekosten onder het 'liggeld' vallen. Bij een obductie van buiten het ziekenhuis zijn

wetsvoorstel wordt dan uitgegaan van een administratieve afhandeling. Is het overlijden onverwacht, dan moet een uitwendige schouw plaatsvinden. Bij een aanzienlijk aantal van deze schouwen is de werkelijke doodsoorzaak echter niet met zekerheid vast te stellen.

Het lijkt erop dat de wet er vooral zal komen om zekerheid te bieden dat er geen sprake is van kindermishandeling. Ander doel is dat de ouders duidelijkheid krijgen over de oorzaak van acuut overlijden. In veel gevallen zal daarvoor nader onderzoek nodig zijn, zoals een MRI, een CT-scan, eventueel bloedonderzoek en/of obductie.

In het wetsvoorstel is aangegeven dat het nodig is om geld vrij te maken voor de toename van het aantal schou-

Een obductie van buiten het ziekenhuis kost tussen de 400 en 700 euro